

Zima 2014 | č. 79

Zpravodaj

DOBA SE MĚNÍ,
KVĚTINY ZŮSTÁVAJÍ

Retromanie

Květiny našich

Móda zvaná retro se objevuje všude kolem nás – v hudbě, v architektuře stejně jako

V našem letošním seriálu s tématem retromanie jsme dospěli k závěru. Ani v předvánočním období vás, příznivce „starých“ osvědčených pokojových rostlin, nezklameme a představíme vám ty, které jste byli zvyklí vidat koncem roku u svých prarodičů.

Toulitka (*Anthurium*)

Poznááte ji? K dříve jedině dostupným červeným „květům“ touličky přibýly nové atraktivní barevné odstíny i drobnokvěté formy. Protáhlé květenství je obklopeno tuhým toulcem, podle něhož dostala rostlina také český název. Je poměrně citlivý, při rosení jej vynecháme, jinak by na něm vznikly nevzhledné skvrny. Toulitka je dlouhodobou ozdobou domova, každý květ vydrží kvést několik týdnů. Vykvétá i na nepřítli slunném stanovišti

Co potřebuje: Světlé stanoviště, ne však přímé slunce a pokojovou teplotu (ani v zimě by neměla klesnout pod 15 °C). Toulitku pěstujeme v mírně kyslejší substrátu, zaléváme nejlépe dešťovou vodou pokojové teploty a od března do srpna každé dva týdny hnojíme.

Vánoční kaktus (*Schlumbergera*)

Kdo někdy pěstoval vánoční kaktus, ví, že od léta do podzimu musí prožít klidové období, aby nasadil na květ. Moderní hybridy však ochotně vytvářejí poupata i bez předchozího klidového období a navíc jen minimálně trpí škůdci či chorobami. V interiéru jde o dlouhověkou rostlinu, která se často dědí po několika generacích

Co potřebuje: Prospívá jí letnění (posílí se stonky a podpoří kvetení), světlé až polostinné místo, pokojová teplota, v období klidu teplota nižší (12 – 15 °C), bohatá závlhka (po odkvětu ji zmírníme). V době růstu přihnojujeme každých 14 dní, letníme na polostinném stanovišti od května do září.

babiček

DOBA SE MĚNÍ,
KVĚTINY ZŮSTÁVAJÍ

Retromanie

v designu. Tak proč by měla minout svět rostlin?

Leckteré z nich bývaly náhradou za vánoční dárek, anebo se prostě přinášely na návštěvu spojenou s obědem. Na tuto tradici ostatně můžete navázat i dnes: asi se nenajde žena, které by bohatě kvetoucí brambořík nebo třeba sněhobílý hvězdník neudělaly radost. ■

Hvězdník (Hippeastrum)

Tyto velmi pěkně kvetoucí pokojovky známe také pod nesprávným označením amarylis. K novým pestrobarevným kultivarům přibýly před časem i odrůdy plnokvěté, zkrátka nepřijde ale ani ten, kdo dává přednost jednoduše kvetoucím hvězdníkům. Rostliny jsou tolerantní k suchému vzduchu a lze je proto pěstovat i v panelákových bytech. Hvězdníky kvetou v zimním období, zejména kolem Vánoc, naopak přes léto mají klidové období, kdy se připravují na další kvetení.

Co potřebuje: V době vegetace přímé slunce a teplotu kolem 20 °C, v období vegetačního klidu preferuje sníženou teplotu a šero. Rašící cibuli zaléváme intenzivně, pak mírně polevíme.

Brambořík (Cyclamen)

Nové barevné varianty této velmi dobře známé pokojové rostliny zpříjemní chmurné zimní období. Nově vyšlechtěné odrůdy mají neotřelé tvary květů a/nebo dekorativní zbarvení listů. Bramboříky si většinou kupujeme pouze jako sezonní rostliny, po Vánocích končí v koši, ale kdo bydlí například ve starším kamenném domě, kde má chladnější místnosti, může je pěstovat i jako vytrvalé rostliny.

Co potřebuje: Světlé stanoviště bez přímého slunce, optimálně teplotu 12 – 15 °C a vydatnou závlaku. Pozor ale na přelití, podzemní hlíza by mohla uhnít! Hnojíme dvakrát za měsíc hnojivem bez obsahu vápníku.

Najděte si *svůj styl*

První příklad je pro zastánce klasických, řekněme tradičních či venkovských Vánoc. Použity jsou plátky sušeného pomeranče, šípky, plody a malá jablíčka – ta už jsou plastová, pokud ale máte v zásobě přírodní plody ze zahrady, samozřejmě je můžete použít. Aby se stromek trochu rozzářil, je doplněn bílými figurkami sněhuláků, chomáčky vaty a mašlemi z přírodního lýka.

Venkovský styl

Kromě řezaných vánočních stromků vám v našich zahradnických centrech nabízíme sice menší, přesto však pestrý výběr kontejnerovaných dřevin vhodných pro ozdobení. Na rozdíl od řezaných stromků jejich život s Adventem nekončí: dřeviny pěstované v kontejnerech se můžou stát součástí vašeho vánočního interiéru opakovaně několik let, pokud se je nerozhodnete přesadit hned po Vánocích do zahrady.

O tom, jak s kontejnerovaným stromkem zacházet, aby vám dlouho vydržel, se dočtete na jiném místě tohoto Zpravodaje. Teď ale nastává čas pro jeho ozdobení: zvolíme tradiční kombinaci červených ozdob a přírodních dekorací, nebo se rozhodneme pro něco modernějšího? V líbeznickém zahradnickém centru pro vás s předstihem připravili tři ukázky – možností je samozřejmě mnohem více, záleží jen na vaší fantazii! ■

Bílá elegance

Bílá elegance, která nic nepokazí. Moderní typ vánočního zdobení kombinuje velké bílé látkové květy s výraznými vertikálními ozdobami. Řetězy jsou jednak stříbrné zdobené, jednak vlastnoručně vyráběné: na pedigová vlákna jsou navléknuty jemně zelené pěnové bochánky. Pro dotvoření celé dekorace použily floristky ještě stříbrně lakované březové větvičky.

Dominující červená

K Vánocům neodmyslitelně patří červená, která může být dominující barvou celého stromku včetně jeho podstavce – červeného obalu na kontejner. Tentokrát se obejdete bez vlastnoruční výroby ozdob, všechny si totiž můžete opatřit v našich zahradnických centrech – ať už jde o velké červené hvězdy, zlaté koulečky a šišky nebo výrazné střípce.

Péče o živé STROMKY

Vánoční stromky v kontejneru si mezi českými zákazníky vybudovaly už celkem silnou tradici. Myslím si, že v každém z nás je více či méně zabudován pocit, že bychom měli přírodě něco vrátit za to, co nám poskytuje. Velice dobře si uvědomujeme, že nejde jenom brát, ale občas je třeba taky něco vrátit – třeba právě vánoční stromek výsadbou do soukromé zahrady.

Chcete to zkusit i vy? Poradíme vám, jak správně vybírat stromky v květináčích a jak s nimi zacházet.

Při výběru stromku v zahradnickém centru se nejprve ujistěte, že rostlina byla vydobyta s kořenovým balem. Není tomu tak vždy! Jednou z indicií je plastový kryt, kterým je obalen květináč a který kromě dekorativní funkce zajišťuje také to, aby stromek během manipulace nevypadl z květináče. Pokud kryt odstraníme a stromek vyjmeme z květináče, zjistíme, že kořeny jsou use-

kané u báze kmenu a stromek nemá prakticky žádnou šanci v pokračování růstu. Ceny takových stromků jsou oproti těm, které jsou na výsadbu připravovány, mnohdy nižší, ale výsledky jsou zcela odlišné. V našich zahradnických centrech vám nabízíme pouze vánoční stromky pěstované výhradně pro výsadbu do kontejnerů a určené pro dekoraci během Vánoc.

Až si je budete vybírat, manipulujte s nimi pouze přenášením za květináč, netahejte je za větve. Můžete tak poškodit horní část rostliny, stromek vytrhnout z květináče a poranit tak vlásečnicové kořeny, čímž by se snížila ujmavost stromku na minimum.

Důležitá je také péče, kterou stromku věnujete v domácích podmínkách. Při nízkých zimních

teplotách nemůžeme stromek ze dne na den přemístit do místnosti s pokojovou teplotou, musíme ho postupně přivykat na změnu teploty. Při tomto otužování jej postupně přemísťujeme do méně vytápěných místností, jako jsou například, garáže a chodby. Po 24 hodinách je stromek připraven, můžeme jej umístit na čestné místo a slavnostně ozdobit.

V průběhu Vánoc je třeba udržovat substrát neustále vlhký. Čas, který stromek může strávit v pokojové teplotě, je omezený – doporučujeme maximálně tři dny, pak je třeba rostlinu připravovat na přesun ven. Opět jej přeneseme nejprve do méně vytápěné místnosti, ještě jednou dobře zalijeme a druhý den přemístíme ven. Pokud venku nemrzlo a Vánoce byly na blátě, je dobrý stromek založit i s kontejnerem do půdy, kde budou jeho kořeny lépe chráněny před případnými holomrazy.

*Při koupi vždy
zkontrolujte
kořenový bal*

HVĚZDA, která svítí nejen o Vánocích

Botanici ji označují jako *Euphorbia pulcherrima*, od zahradníků uslyšíte spíše název poincécie, my ostatní ji prostě říkáme vánoční hvězda. Ačkoliv ve své domovině kvete téměř nepřetržitě, u nás ji pěstujeme jako pokojovou rostlinu pro vánoční období: v říjnu a listopadu jí dopravujeme jen deset a méně hodin denního světla, což ji přinutí založit květy. To, co ale rostlinu skutečně zdobí, květy nejsou; jde o vrcholovou listovou růžici zbarvující se do červené, ale i růžové či smetanové barvy.

Vánoční hvězda může přinášet radost po celý Advent i vám. Stačí při nákupu a péči dodržet jednoduchá doporučení. Nečekejte na poslední chvíli a pořiďte si ji včas, dokud je vhodné počasí. Největší hrozbou pro vánoční hvězdu je totiž mráz, který rostlina nesnáší.

Vánoční hvězdu znali už Aztékové jako „Cuetlaxochitl“ a používali ji jako prostředek proti horečce. Květina se nazývá různě. V Mexiku se zažil název „Noche Buena“, ve střední Americe a Španělsku „Flor de Pascua“, v Chile a Peru „Crown of Andes“. Zajímavostí je v Turecku používaný název „Atatürk's flower“. Jako květina pro vánoční období se masově rozšířila ve dvacátém století nejprve v USA, později v Evropě. V České republice se vánoční hvězda začala pěstovat až koncem 60. let a pěstuje se dodnes. ■

RADY PRO NÁKUP A PÉČI

Nakupujte pouze rostliny ve vytápěných prodejnách

Vánoční hvězda je citlivá na mráz, nedoporučujeme nakupovat ve venkovních stáncích a nevytápěných prodejnách.

Udržujte rostlinu v teple

Při přenášení je potřeba rostlinu chránit před nachlazením. Rostlinu umístěte do tašky či transportního obalu nebo si ji nechte zabalit do papíru.

Zajistěte rostlině teplo a světlo

Vánoční hvězdě se nejlépe daří v blízkosti oken s dostatkem denního světla, optimální je průměrná pokojová teplota, dostačující jsou i teploty okolo 17 °C.

Zalévejte málo, ale pravidelně

Rostlina vyžaduje pravidelnou zálivku, ale je velmi citlivá na přelití. V žádném případě nesmí stát ve vodě – substrát má být polosuchý.

Pro každý den *krásnější*

Největší světový výrobce prémiových vonných svíček dokázal za 45 let své existence přinést desítkám miliónů lidí do jejich domácností harmonii aktuálního ročního období, která rezonuje s náladou za okny, s rodinnou atmosférou, s kouzlem vánočních svátků nebo prostě s momentálním rozpoložením jejich mysli. Vůně mají velkou moc, mohou nás povzbudit nebo naopak zklidnit, umí přivolat zpět krásné vzpomínky, které máme spojené třeba s vůní perníčků nebo levandule. Chvilé, kdy zavřeme oči a vdechneme, nám dává poznat moc přítomného okamžiku. Vůně vypíná stres a může každý den učinit o něco hezčí. Yankee Candle nabízí nejen estetiku

prožitku, ale také špičkovou americkou kvalitu. Svíčky vyráběné v moderní továrně v Massachusetts obsahují přírodní vonné extrakty, parafín v potravinové kvalitě a stoprocentní, ručně rovnáný bavlněný knot svíček. Letos si značka Yankee Candle přichystala dvě netradiční vánoční vůně a naopak dvě úplně tradiční. Christmas Garland a Candy Cane Lane působí, jako bychom je už někdy viděli. Samozřejmě! Ozdobenou borovou větvíčkou a perníkové pečivo vídáme o Vánocích každý rok. Novinky Icicles a Angel's Wings naopak vyzývají k vyzkoušení něčeho nového – nemusíte však mít obavy, stále se přidržují tématu zimy a sněhu – jak designem, tak jiskřivou vůní. Obě vůně jsou svěží a čisté. ■

naš tip

Vyzkoušejte praktické a dlouho vonící visačky do auta, které můžete pořídit i jako nenákladný dárek. Jsou nabízeny v těch nejoblíbenějších vůních.

Chvilka uvolnění. Nostalgie. Útulná atmosféra. Snění. Není mnoho značek, které by vzbuzovaly tak vášnivé emoce, takovou věrnost svých fanoušků a takovou touhu podělit se s ostatními o svou krásnou závislost, jako americká značka Yankee Candle.

Jaká jiná barva je s Vánocemi spojena víc než červená? V náboženském pojetí symbolizuje červená barva Kristovu krev a smrt a často se kombinuje se zelenou, která naopak představuje jeho zmrtvýchvstání. Ať už dáte přednost tradiční, zářivě červené barvě, nebo zvolíte poněkud slavnostnější rudou až bordovou, budou vaše letošní Vánoce elegantní a příjemně útulné.

Červená

slavnostní, okázalá i tradiční

Foto: Kaemingk

Bílá a modrá

zima a sněh

Kdoví, jakou nadílku pro nás příroda letos připraví? Když bude za okny jen zamračená obloha a plískanice, vytvořte si zasněženou náladu alespoň u vás doma! Bílá barva kouliček, svícnů nebo nábytku se dobře kombinuje s chladivě modrou, ledovou elegancí dalších ozdob. Pozvěte k sobě domů zimní krajinu!

Foto: Kaemingk

Vánoční stromček jen pro Tebe

Už jste, děti, napsaly Ježíškovi svá přání? Pokud jste nezlobily své rodiče, určitě najdete pod vánočním stromečkem přesně ty dárky, které si nejvíc přejete. A pokud se s námi chcete těšit na Vánoce už teď, můžete si ozdobit svůj vlastní vánoční stromeček a postavit si ho třeba na okno ve svém pokojíčku. K malému stromečku v květináči si u nás můžete vybrat ozdoby, které se vám budou nejvíce líbit, a ozdobit si ho. Než nastane čas zdobit ten velký stromek u vás doma, můžete se každý den potěšit pohledem aspoň na svůj vlastní.

Co budeš potřebovat:

- | stromeček
- | obal
- | ozdoby

OZDOB SI SVŮJ MALÝ VÁNOČNÍ STROMEČEK

Neboj se pochlubit a pošli fotku!

1. Vyber si stromeček, který se ti nejvíc líbí.

2. Vyber si obal na květináč a ozdoby, které budou na tvém stromečku nejhezčí.

3. Stromeček si ozdob a nezapomeň ho doma zalévat!

... Ježíšku, už se na tebe těším ...

Rybí polévka s knedlíčky

800 g rybích odřezků | 1 cibule | sůl | provensálské koření
150 g kořenové zeleniny | 2 vejce | hrst strouhanky
zelené bylinky | 3 lžíce oleje | 50 g másla

Z odřezků, cibule a kořenové zeleniny připravíme silný vývar, osolíme a přidáme divoké koření. Hotový vývar procedíme a maso obereme. Rozsekáme ho na kousky, přidáme vejce, strouhanku, trochu oleje a muškátový květ a část posekaných bylinek. Vymícháme těsto a necháme asi 10 minut ztuhnout. Potom namočenými rukama tvoříme knedlíčky, které zavaříme ve vývaru. Na závěr rozpustíme v kastrůlku máslo, zpěníme na něm zbylé bylinky, ve kterých by neměl chybět kopr, a vlijeme do polévky.

Bylinkové rohlíčky

500 g hladké mouky | 1 droždí | 200 ml mléka | 1 lžička cukru
2 lžičky soli | špetka pepře | 5 lžic oleje | 4 lžičky jemně
sekaných bylinek (bazalka, oregáno, majoránka, petrželka)
1 vejce na potření | kmín nebo hrubá sůl na posypání

Připravíme si kvásek, přilijeme ho ke zbylé mouce a soli, přidáme pepř, olej, bylinky a vypracujeme hladké tužší těsto. Uložíme ho na teplé místo a necháme kynout asi hodinu. Těsto rozválíme a rádýlkem vykrajujeme trojúhelníky, které klasicky stáčíme do tvaru rohlíčku. Rohlíčky přeneseme na plech a necháme ještě 15 minut kynout. Pečeme cca 25 minut na 180 stupňů.

Křupavé rybí filety

4 filety lososa nebo bílé ryby | hrnek směsi slunečnicových
sezamových a lněných semínek | 1 lžíce čerstvých bylinek
citronová šťáva | trocha soli | lžíce olivového oleje

Filety pokapeme citronovou šťávou a osolíme. Bylinky smícháme se semínky, stranu bez kůže pokryjeme semínkovou směsí a pevně přitiskneme pomocí dlaně. Na pánvi rozeřijeme olej a opečeme na straně, kde nejsou semínka. Hotový filet přemístíme na pekáček vyložený pečicím papírem a pečeme ještě asi 20 minut v troubě.

Pstruh s bylinkovou náplní

4 vykuchaní pstruzi | 2 hrsti petržele | 4 snítky tymiánu
4 stroužky česneku | 100 g másla | 200 ml bílého vína
3 citrony | sůl

Ryby důkladně očistíme pod tekoucí vodou a osušíme utěrkou. Tymián a petržel nasekáme nahrubo, přidáme šťávu z jednoho citronu, sůl a nasekaný česnek. Směs promícháme a pstruhy jí důkladně naplníme. Pstruhy vyskládáme do pekáčku, osolíme, vymačkáme na ně šťávu z druhého citronu, poklademe plátky másla a dáme péct na 15 minut do trouby předehřáté na 180 stupňů. Pak ryby otočíme, přelijeme bílým vínem a dáme dopéct na dalších 15 minut. Podáváme s brambory.

CYPŘIŠKY

známé i neznámé

Některé rostliny to mají v životě trochu těžké. Ať dělají, co dělají, pořád je někdo nechce brát moc vážně. Trochu se to týká i cypřišků (*Chamaecyparis*), kterým mnoho lidí neřekne jinak, než „jakási tujka“. Cypřišky patří do čeledě cypřišovitých (*Cupressaceae*), které se od tují v několika ohledech dost významně liší.

Chamaecyparis pisifera
‘Sungold’

Ačkoliv sortiment odrůd cypřišků je velmi bohatý, rod zastupuje jenom šest druhů, které pocházejí ze Severní Ameriky a Východní Asie. Pestrost odrůd je tak bohatá, že mezi cypřišky objevíme jak obří stromy impozantního vzhledu, tak malé či dokonce miniaturní kultivary vhodné pro malé zahrady, skalky a pěstování v nádobách. Nároky jednotlivých druhů cypřišků na životní prostředí nejsou stejné, proto se jak při nákupu, tak při vlastní výsadbě vždy vyplatí vědět, s jakou rostlinou vlastně máme tu čest.

Jedním z nejdůležitějších zástupců rodu je **cypřišek Lawsonův** (*Chamaecyparis lawsoniana*), který pochází ze Severní Ameriky, kde někdy

dorůstá do velikostí přesahujících až 40 metrovou hranici. Cypřišek Lawsonův můžeme často vidět ve starých parcích a zámeckých zahradách, kde tvoří poměrně přísně, pravidelně rostoucí kuželovité stromy. Tento druh je velmi oblíbený při zakládání živých plotů, neznamena to však, že se vždy vysazuje na správné místo. Nejlépe se mu daří v mírně vlhké, ale dostatečně propustné půdě, která je bohatá na vápník i ostatní živiny. Vyhovuje mu vyšší vlhkost vzduchu a spíše mírnější zimy. Některé odrůdy se stříbrně šedou a hlavně zlatě žlutou barvou jehlic mohou být na některých lokalitách citlivější na zimní slunce. V případě, že budeme tyto cypřišky pěstovat ve tvaru živých plotů, musíme je opravdu

důsledně a pravidelně stříhat. Na větších zahradách můžeme nechat i větší a bujnější odrůdy směle růst bez silnějších zásahů, čímž vyniknou jejich jedinečné tvary.

Kvůli nádherným tvarům můžeme na zahradách pěstovat i další druhy těchto proměnlivých dřevin, například **cypřišek nootecký** či **nutkajský** (*Chamaecyparis nootkatensis*). Tomuto druhu vyhovují hlinité půdy, ale je schopen přizpůsobit se i půdám více štěrkovitým a méně kvalitním. Pro dobrý růst i vitalitu je ale důležité místo s vyšší vlhkostí vzduchu i půdy. V suchém a příliš teplém prostředí neprospívá. Kultivar ‘Pendula’ se vyznačuje pyramidálním tvarem a větvemi, které se závojovitě sklánějí k zemi. Je to typická solitéra, která

Radí
Lukáš Hájek,
vedoucí
venkovního
prodeje, Chládek
– zahradnické
centrum, Praha

*Díky jedinečný
tvarům se cypřišky
hodí do jakýchkoliv
kombinací.*

Chamaecyparis nootkatensis 'Pendula'

*Chamaecyparis lawsoniana
'Rimpelaar'*

*Chamaecyparis lawsoniana
'Ellwoodii'*

Chamaecyparis obtusa 'Nana Aurea'

vyžaduje dostatek prostoru na výšku i šířku. Často dorůstá do velikosti až 10 m, v dobrých podmínkách i více. Aby opravdu vynikl, nechává se přirozeně růst a nestříhá se.

Cypřišek tupolistý (*Chamaecyparis obtusifolia*) pochází z Východní Asie. Pro rodinné zahrady můžeme vybrat z bohatého sortimentu převážně nižších, až zcela zakrslých kultivarů, které jsou vhodné i pro nejmenší zahrady, prostory atriových domů, skalky a koryta. Cypřišek tupolistý bude nejlépe růst v hlubších a na živiny bohatších půdách, které mohou být mírně kyselé až mírně zásadité. Důležitá je vyšší vlhkost vzduchu a stálá vlhkost půdy. Je citlivý na přímý sluneční úpal i zhutněnou, utuženou půdu. Vybíráme pro něj

sice chráněné místo, ale raději ve svěžejších, nepříliš horkých lokalitách. Velkou oblibu si dlouhodobě udržuje odrůda 'Nana Gracilis', která se vyznačuje velmi pomalým růstem, zajímavým tvarem a velmi svěží, zelenou barvou. Stejně atraktivní je třeba kultivar 'Aurora' s podobným tvarem, jeho barva není však tak tmavá.

Významnou skupinu cypřišků tvoří ještě **cypřišek hrachonosný** (*Chamaecyparis pisifera*). Pro naše potřeby upřednostňujeme odrůdy, které se vyznačují velkou rozmanitostí – a to ve tvarech, velikostech i barevnosti. Nároky na prostředí jsou velmi podobné jako u předchozího druhu. Při nákupu zajímavých odrůd cypřišků hrachonosných je velmi dů-

ležité vědět, jakého efektu chceme dosáhnout. U tohoto druhu existuje několik odrůd, které při nákupu vypadají stejně, nebo téměř stejně. Rozdíly mezi nimi se obvykle projeví až po několika letech růstu na zahradě. Týkají se zejména konečné velikosti rostliny v dospělém stavu. Jako dobrý příklad mohou posloužit třeba odrůdy 'Sungold' a 'Filifera Aurea'. Mladé rostliny obou odrůd jsou téměř stejného vzhledu. Odrůda 'Sungold' roste pomalu a velmi kompaktně. Dorůstá do výšky kolem 1 m. Kultivar 'Filifera Aurea' rovněž neroste příliš rychle, ale časem se může dostat do výšky až kolem 6 m. Pokud si nebudete příliš jisti, s výběrem cypřišků vám v našich zahradních centrech ochotně pomůžeme. ■

Připravte se na ZIMU

Dny se krátí a noci přibývá, rána jsou chladná a brzy přijde nějaký ten mrazík. Je čas se pomalu loučit se zahradou a připravit ji na dlouhou zimu. Co všechno je třeba udělat?

Je nejvyšší čas uklidit letněné pokojové rostliny do zimní zahrady nebo do chladnější chodby, aby nenamrzly. Pokud jsou na nich bílé molice nebo samičky mšic, případně jiní škůdci, doporučujeme rostlinu před umístěním do bytu vydesinfikovat například systémovým insekticidem **Substral Careo**, případně do květináče aplikovat insekticidní tyčinky, které ochrání rostliny po dobu celých tří měsíců a současně je i přihnojují. Na zahradě si prohlédneme trávník, naposledy ho posekáme a důkladně vyhrabeme mech i listy. Již v žádném případě nehnojíme, jinak bychom na jaře měli problémy s plísní sněžnou. K růžím a dalším keřům přihrneme zeminu nebo použijeme zazimovací **jutové plachty**, které ochrání kořeno-

vý systém před promrznutím. Tyto jutové plachty lze použít i na zazimování rostlin v nádobách: například keramický květináč je vhodné obložit novinami a následně omotat jutou; pokud ji doplníte barevnou stuhou, vypadá květináč se zimující rostlinou i dekorativně. Rostliny na kmínku nebo například loubí z vistárií přes zimu často namrznou. Na jejich ochranu použijeme silnější **běžové netkané textilie**, které vydrží drsnější mrazivé podmínky. Rostliny si pod touto textilií dokážou vytvořit pohodové klima a mráz je nespálí. Textilie propouští částečně i světlo a vodu, takže se dá použít i na náchylnější stálezelené rostliny. Neměli bychom zapomenout ani na rostliny v živém plotě. Při větší sně-

hové pokrývce je těžký sníh může rozvalit nebo zlámat a tak zelenou stěnu prakticky zničit. Proto bychom měli jednotlivé rostliny lehce ovázat silnějším kokosovým provazem a pomoci tak křehkým větvím.

Nezapomeneme ani na sad a zeleninovou zahrádku. Doporučujeme provést preventivní postřik proti kadeřavosti broskvoně v době, kdy jsou broskvonoše bez listů a denní teplota přesáhne alespoň 10 °C. Do postřikovače rozmícháme potřebné množství měďnatého přípravku **Champion** a postříkáme holé větve stromků. Zbavíme se tak preventivně spor houby, které na větvích ulpěly z letošního roku, a na jaře účinněji zasáhneme proti sporům, které naletí z okolních stromů.

Zeleninové záhony zryjeme a pod povrch mělce zapravíme granuly **dusíkatého vápna**. Plyn z rozkládajících se granulí záhon zbaví semen plevelů a zárodků plísní a dokáže významně omezit i životnost vajíček slimáků.

Pak už jen stačí upravit kompost, tak aby se přes zimu dostatečně proležel a byl připravený na jarní sázení, uvařit si čaj, zakousnout čerstvě upečený závin z letošních jablek a přemýšlet, co si v lednu vysejeme...

Text: David Brom; foto: ZC s.r.o.

Vánoce s ORCHIDEJEMI

Kromě nejznámějších mŕovců (*Phalaenopsis*) se mohou stát i ostatní orchideje, které lze pěstovat v bytových podmínkách, vhodnou květinou pro vyzdobení vánočního interiéru nebo vánočním dárkem, který určitě potěší každého milovníka pokojových rostlin. V našich zahradnických centrech pro vás proto máme v adventním období připravenou rozšířenou nabídku těchto ušlechtilých květin, jejichž exotické květy se pro vánoční slavnostní atmosféru dokonale hodí. Až budete vybírat pro sebe nebo své blízké tu nejkrásnější orchidej, zkuste k tomuto dárku přidat ještě některý z výrobků pro pěstování orchidejí a péči o ně.

Stále kvetoucí orchideje nemusí být jen snem

Orchideje si kupujeme obvykle bohatě kvetoucí, ale udržet délku kvetení bez přihnojení, nebo bez přidavku přírodních látek, nelze. Abyste se z květů mohli těšit co nejdéle, dodejte jim přírodní doping v podobě Vitality Komplexu ORCHIDEA. Výluh z žížalího kompostu s obsahem enzymů a huminových kyselin bude vítaným zdrojem důležitých látek, jenž orchidejím dodá novou energii k regeneraci a kvetení.

Péče o orchideje pomocí vlhčených ubrousků

Všichni známe ubrousky v mnoha podobách, a také je sami často používáme. Ale ubrousky pro orchideje, jsou zcela novým a revolučním řešením, jak pečovat o jejich dekorativní vzhled a jak jim dodat živiny. Vlhčeným ubrouskem odstraníte z listů všechny nežádoucí vápenné skvrny a prach. Navíc jim na listy nanese vrstvu ochranného včelího vosku společně s výživou. Na takto ošetřených listech se tolik neusazuje prach a orchidej získá impuls k růstu a kvetení.

Jak podpořit tvorbu nových pahlíz a kvetení?

Nekvetou vám orchideje? Zkuste je přesadit do speciálního FLORIA Substrátu ORCHIDEA. Jeho složení je vyvinuto přesně podle potřeb většiny orchidejí, které vyžadují v blízkosti kořenů co nejvyšší obsah vzduchu. Bude účinnou prevencí proti přemokření a nebude docházet k zahánění kořenů. Orchideje se vám odmění tvorbou nových květů a intenzivním kvetením. Orchideje přesazujte vždy jednou za rok, nejlépe na jaře nebo po odkvětu.

ZIMA nemusí být **NUDNÁ**

I v zimním období si můžete vyzdobit terasu, okna či vstup do domu živými rostlinami. Je však potřeba vybrat vhodné druhy a případně si výsadbu dozdobit například vánočními dekoracemi pro atraktivnější vzhled v období Adventu.

Nabídka mrazuvzdorných rostlin pro zimní výsadbu do nádob je kvůli extrémním podmínkám v našem klimatickém pásmu zúžená. Přesto se najde dostatek druhů rostlin, které jsou přes zimu zajímavé svými listy, plody či poupaty. Snad nejčastěji používanou rostlinou je nízká stálezelená **skimie japonská** (*Skimmia japonica 'Rubella'*), kterou od podzimu do jara zdobí sytě červená poupata. Oblíbenou rostlinou je stálezelený půdopokryvný keřík

Radí RNDr.
František
Kopřiva
Zahradnictví
u Kopřivů s.r.o.,
Šebrov

Dojem ze zimních dekorací umocní pokrytí jinovatkou nebo sněhovým popraškem. Je škoda nevyzkoušet něco, co oživí nevládnou zimu.

libavka polehlá (*Gaultheria procumbens*), jejíž plody připomínají brusinky a zdobí rostlinu až do jara příštího roku. Oba tyto keříky vysazujeme do substrátu pro kyselomilné rostliny.

Další atraktivní rostlinou pro toto období je **cesmína** (*Ilex*), neopadavý listnatý keř se zelenými nebo žlutozelenými listy, který vytváří na zimu drobnější červené bobule. K sesazování nádob jsou vhodné i malé rostlinky **cypřišků** (*Chamaecyparis*) a **zeravů** (*Thuja*). Jako vhodnou dekoraci ke vstupu můžeme použít i vánoční stromky v kontejnerech, vhodná je například **jedle kavkazská** (*Abies nordmanniana*). Zajímavý prvek v sesazovaných nádobách vytváří letnička **krásnohlávek** neboli drá-

Rostliny vhodné pro zimní výsadbu:

- skimmie japonská (*Skimmia japonica* 'Rubella')
- libavka polehlá (*Gaultheria procumbens*)
- kostřava (*Festuca glauca*)
- krásnohlávek (*Calocephalus brownii*)
- cesmína (*Ilex*)
- jehličnany

tovec (*Calocephalus brownii*): při prvních mrazících sice zmrzne, ale zachovává si svou stříbřitou barvu i dekorativní vzhled po celou zimu. Po zasazení rostlin můžeme nádoby ozdobit pro období Adventu. Barevné ladění a druh dekorací může být libovolný. Zaleží, co se komu více líbí. Dekorace je nutné řádně upevnit, aby odolávaly povětrnostním podmínkám. Po Vánocích můžeme do nádob umístit různé formy krmení pro ptáky, případně do větších nádob i krmítka, a sesazené nádoby dostanou opět jiný vzhled.

I přes zimu je nutné výsadby zalévat, aby mráz rostliny nevysušil. Vhodné je udržovat substrát mírně vlhký a zalévat v období, kdy povolí mrazy. ■

Svatební katalog

brzy spatří světlo světa!

Chystáte se na svatbu? K té spoustě záležitostí, které je třeba v souvislosti se svatbou vyřešit, patří i zajištění květinové výzdoby. Abychom vám alespoň tyto přípravy trochu ulehčili, připravujeme pro vás svatební katalog. V teplickém zahradnictví Dvořák a syn se v létě sešly floristky ze všech zahradnických center našeho Sdružení a společnými silami připravily květinové dekorace v nejrůznějších stylech. Jak tato akce probíhala a s jakými výsledky, o tom se můžete přesvědčit na této dvoustraně.

Koncem podzimu už bude svatební katalog na světě a my vám jej v našich zahradnických centrech rádi poskytneme – ať už pro výběr hotových kytic, nebo třeba jen pro inspiraci. Těšíme se na vaši návštěvu! ■

*Při tvorbě svatebního katalogu
jsme spolupracovali
s profesionálním fotografem.*

Kadaňský specialista na

Firmu Flor-Express-Kadaň založil v roce 1993 Miroslav Kostolný. Po typickém porevolučním začátku podnikání, tedy s již tenkrát obstarožní skříňovou Avii a s kapitálem 200 Kč v levé zadní kapse, se naštěstí začalo dílem píle, dílem know-how a dílem podnikatelského štěstí dařit.

.....

V devadesátých letech jsme postupně začali nakupovat tehdy supermoderní vozy Iveco EC, které, pravda, dnes působí strašidelně, nicméně v roce 1996, stojíc vedle Avie, vypadaly jako bohatý příbuzný ze západu.

Vraťme se ale ještě dále do historie. Důležitá byla postupná kombinace profesí pana Kostolného, který v šedesátých letech nastoupil na Sempru Kadaň nejdříve jako učeň, potom jako automechanik. Kolečko zahradník – údržbář skleníku – řidič nákladního auta se stalo stěžejním pro veškerou filozofii jeho pozdějšího podnikání, a tedy i pro celou naši firmu. „Nejdřív myslí na kytky, pak až na auto,“ říkáme všem našim zaměstnancům.

Tři léta jezdil pan Kostolný dvakrát týdně Avii do Holandska a rozvážel po republice květiny a mladé rostliny velkoobchodníkům. V roce 1996 měl konečně našetřeno na vysněné Iveco. Tehdy přibyl do firmy i druhý společník, pan Jiří Žampach. Během dalších dvou let bylo Ivek najednou šest a začala být aktuální otázka zázemí a také překládek, které se

nám později staly „osudné“. Plechová kůlna v Tušimicích s originálním názvem „Plecháč“ nám dobře sloužila až do roku 2001. Důležití byli naši zaměstnanci. Vsadili jsme na mladé kluky po vojně a od počátku jsme si je sami vychovávali. V devadesátých letech jsme měli ve stavu 15 řidičů. Polovina u nás jezdí dodnes, mají u nás najeto každý 2 500 000 km bez nehod, vyznaří se v rostlinách natolik, že by se v zahradnictví neztratili, a jejich děti touto dobou končí svá studia a někteří kluci u nás jezdí jako druhá generace. Ostatně i synové našich majitelů pracují ve firmě jako dispečeri a generační obměna je v plánu.

Na podzim roku 1998 jsme pořídili náš první tahač s návěsem. Zatímco se 7,5 tunovými Iveky jsme mohli

„až na pár závor a celníků“ svobodně brázdit Evropu, na 40t soupravu jsme potřebovali povolení. To byl takový papír, který opravňoval nákladní vozidlo ke vjezdu do cizí země, fasoval se na sdružení dopravců. Pan Kostolný tedy dojel do Ústí nad Labem a vítězoslavně oznámil, že „máme kamion a budeme jezdit dvakrát týdně pro kytky do Holandska“. Paní za přepážkou ho pochválila, předala jedno německé povolení a s přáním všeho dobrého sdělila, že další dostaneme za půl roku. Šest Ivek jezdilo jako divých, aby se poplatil leasing odstaveného Mercedesu.

Trh měl tehdy bariéry. Dnes jsme samozřejmě rádi, že nejsou, tenkrát nám ale pomohly k růstu. Běžná česká doba na přechodu Schirnding/

Pomezí byla až deset hodin. My jsme uměli projet za hodinu. Vyplatila se naše sázka na mladou krev. Kluci se hecovali, kdo bude první vyjždět z Holandska, kdo bude první na pumpě Bühleck u Kasselu, kdo projede jako první „čáru“ a kdo bude jako první troubit doma na Plecháči a vzbudí půl Tušimic. Vymýšleli

přepravu květin

neuvěřitelné věci. „Hodil jsem levej a předjížděl jsem desetikilometrovou frontu od Adorfu na Pomezí. Tři kilometry před čarou mi tam strčil do pruhu DAFA, jako cože všechny předjíždím. Tak jsem se ho zeptal, jestli vůbec chodí na školení řidičů a jestli četl celní zákon, když nezná § 4, kde se píše, že kytky mají absolutní přednost. Pejsek se zařadil a já dojel až na váhu.“ Žádná přednost v zákoně samozřejmě nebyla. Rychlost byla tehdy klíčová. Zatímco ostatní květináři ukazovali na hranicích pas, my jsme skládali v Brně. V roce 2000 jsme úspěšně provedli transformaci na s.r.o., koupili jsme v právě rušených kadaňských kasárnách objekt s pozemkem a započali s rekonstrukcí na víceúčelovou halu „překladiště květin – autoservis“. Ta nám byla za pár let poněkud malá, přikoupili tedy ještě hektar a postavili ještě jednu, „Květinové logistické centrum Kadaň“. První překládka proběhla 20.3.2008 a využili jsme všech osm nakládacích ramp a celých 3000 m² plochy. Typická pře-

kládka (cross-docking) dnes trvá dvě hodiny. Za tu dobu stihneme vyložit všechny kontejnery z aut, zařadit je do rozvozových linek, naložit do rozvozových aut a udělat k tomu administrativu. V sezónních špičkách vozíme 1800 CC vozíků.

Dnes máme kolem 100 zaměstnanců, z toho 80 jsou řidiči, 10 automechanici a skladníci a pouze 10 lidí „sedí v kanceláři“. Snažíme se neudělat ze sebe moloch. Polovina našich řidičů u nás pracuje 10 a více let. To znamená nájezd přes dva miliony kilometrů, neboť najíždíme v průměru 200 000 km na auto a rok. Další čtvrtina řidičů je u nás sedm a více let, tedy přes milion kilometrů. Tři čtvrtiny našich zaměstnanců jsou vlastně milionáři :-). Kancelářští u nás všichni pracují všichni přes 10 let, dispečeri a další technici jsou bývalí řidiči.

Každý zaměstnanec musí být tak trochu automechanik, ale hlavně zahradník! ■

*Specialista
na přepravu
květin*

Miroslav Kostolný

Flor - Express - Kadaň s.r.o.

Zahradní nůžky Gardena

Ideální vánoční dárek

Pro všechny milovníky praktických dárků z řad zahrádkářů je ideálním vánočním dárkem zahradní náčiní. Pokud tak chcete na Vánoce potěšit někoho blízkého, pro něhož je zahrada vším, se zahradními nůžkami Gardena rozhodně neuděláte chybu.

Ani se zimními měsíci a chladným počasím práce na zahradě nekončí. Například začátek roku je ideální dobou pro prostřihávání stromů. Právě tato činnost ovlivňuje jejich zdraví a kvalitní úrodu v době sklizně.

Vybírat můžete z velmi bohatého sortimentu nůžek. Gardena nabízí široký výběr velikostí od nejmenších nůžek na bylinky či květiny až po silné nůžky, vybavené ráčnovým mechanismem na prostřihávání větví stromů. Ráčna funguje jako utahovací mechanismus v závislosti na průměru stříhané větve, nemusíte se tedy bát, že nebudete mít dostatek síly na přestřihnutí silných větví anebo tvrdého dřeva – nůžky zvyšují sílu stříhu až o 250 procent.

Všechny zahradní nůžky Gardena padnou skvěle do ruky a díky měkkým prvkům se pohodlně drží. Přesně broušené nože a horní nůž s nepřilnavým povrchem zase snadno procházejí větvíčkami a větvemi. Skladování zahradních nůžek je velmi jednoduché – pomocí bezpečnostního zámku s jednoruční obsluhou lze nůžky snadno zajistit jednou rukou a bezpečně uložit.

Díky nastavitelnému napětí nože lze nůžky snadno seřídit pro spolehlivý a přesný stříh. Praktickým prvkem je rukojeť s proměnnou velikostí, která umožňuje individuální nastavení nůžek, aby přesně sedly do ruky. Tak vzhůru na nákupy vybrat ideální zahradní nůžky přesně pro potřeby vašeho obdarovaného!

Jak šel čas s AZ GARDEN s.r.o.

Dva roky jsou v životě každé firmy poměrně dlouhá doba a o zahradnictví to platí dvojnásob: tak jak se mění potřeby nás, zákazníků, proměňuje se i zahradnické centrum, aby pro své návštěvníky mělo vždy něco nového. V zahradnictví AZ GARDEN v Černé za Bory u Pardubic tomu není jinak. Tématem letošního léta byla Afrika v Černé a zákazníci po celém centru provázely drátěné modely zvířat

žijících na tomto kontinentu. Nápor zákazníků při Dýňových slavnostech a dalších akcích zvládlo nově dokončené velké parkoviště, nové je i zastřešení prodejní plochy se substráty. V současné době už se ale AZ GARDEN převléká do vánoční nálady. Přijďte si včas vybrat adventní a vánoční dekorace nebo si vyrobit své vlastní – předvánoční dílna je pro vás připravena jako každý rok koncem listopadu! ■

ZAHRADNICKÉ CENTRUM

Sdružení zahradnických center, skupina českých spolupracujících zahradnických firem

| zaručená odbornost
| nejvyšší kvalita
| česká tradice

Zahrada Lisý s.r.o.

www.zahradalisyz.cz

| Bohumila Hájka 221, Popovice
267 01 Králův Dvůr u Berouna
Tel.: 311 638 063

Zahradnictví Dvořák a syn

www.dvorakasyn.cz

| Stanová ulice, 415 01 Teplice
Tel.: 417 539 930
| areál zimního stadionu
Rudolická 1700, 434 01 Most
Tel.: 476 100 794

AZ GARDEN, s.r.o.

www.azgarden.cz

| Staročernská 200
530 03 Pardubice – Černá za Bory
Tel.: 466 616 193

Zahradnictví u Kopřivů s.r.o.

www.zahradnictvisebrov.cz

| Šebrov 105, 679 22 Lipůvka
Tel.: 516 431 735
| Brněnská 154, 666 01 Tišnov
Tel.: 549 412 374
| Nám. Svobody 2, 678 01 Blansko
Tel.: 516 410 539

Zahradnické centrum

FERENČÍK s.r.o.

www.ferencik.cz

| Generála Píky 729/2
370 01 České Budějovice
Tel.: 602 779 652
| Žižkovo náměstí 118, 374 01 Trhové Sviny
Tel.: 386 321 471, 602 779 674

Zahradnické centrum

Brabec, s.r.o.

www.brabeczc.cz

| Chrlická 875, 664 42 Modřice
Tel.: 547 215 066

Zahradnictví Líbeznice s.r.o.

www.zahradnictvilibeznice.cz

| Mělnická 424, 250 65 Líbeznice
Tel.: 283 981 844

Chládek – zahradnické centrum

www.zahradnickce-centrum.cz

| Střešovická 47, 162 00 Praha 6
Tel.: 235 351 032

FLORA GARDEN s.r.o.

www.floracz.cz

| Boleslavská 1085
294 01 Bakov nad Jizerou
Tel.: 326 781 194
| Hradecká ulice 1145, 506 01 Jičín
Tel.: 493 592 942

